

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α' - Β'

Ταχ. Δ/ση : Πανεπιστημίου 20
Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα
Πληροφορίες : Β. Μαυρομάτη
Α. Μαυρομάτη
Τηλέφωνο : 2103635963
2103636872
e-mail : deispraxeon@aade.gr
Url : www.aade.gr

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από: VASILEIOS
MOSCHOVIS
Ημερομηνία: 2021.03.12 10:43:20 ΕΕΤ

Αθήνα, 11 Μαρτίου 2021
Αριθ. Πρωτ.: Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1021026 ΕΞ 2021

Σχετ.: 0000643/04-03-2021

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 6-10, Τ.Κ. 10679 ΑΘΗΝΑ

Θέμα: Απάντηση στη με αρ. πρωτ. 1760/26.2.2021 αναφορά κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Σε απάντηση του με αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 26796 ΕΞ/04.03.2021 υπηρεσιακού σημειώματός σας, με το οποίο μας αποστέιλате συνημμένα σε φωτοαντίγραφο τη με αρ. πρωτ. 1760/26.2.2021 αναφορά κοινοβουλευτικού ελέγχου της βουλευτού Ε. Καρασαρλίδου με θέμα «Να χαρακτηριστούν ως ακατάσχετα τα ποσά μη επιστρεπτέας προκαταβολής των επιδοτήσεων από τις Περιφέρειες», σας γνωρίζουμε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 9 του ν.δ. 356/1974 (Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων), όπως ισχύει και του άρθρου 48 παρ. 1 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας), ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. έχει την υποχρέωση να επιδιώξει την είσπραξη των ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο καθώς και τη διακοπή της παραγραφής τους, ανεξάρτητα από την αιτία προέλευσης αυτών, λαμβάνοντας όλα τα προβλεπόμενα αναγκαστικά, δικαστικά και λοιπά μέτρα κατά των οφειλετών και των συνυπευθύνων, μεταξύ των οποίων και η κατάσχεση εις χείρας τρίτων.

Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 30 παρ. 4 του Κ.Ε.Δ.Ε. σε συνδυασμό με την αριθμ. Δ.ΟΡΓ.Α. 1115805 ΕΞ 2017/31-07-2017 Απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότησης υπογραφής «Με εντολή Διοικητή» σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης, παρέχεται η ευχέρεια στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. μετά από σχετική αίτηση του οφειλέτη να περιορίσει με αιτιολογημένη Απόφασή του το ποσό ή ποσοστό της κατάσχεσης εις χείρας τρίτων που του επιβλήθηκε υπό προϋποθέσεις που ορίζονται στις ΠΟΛ. 1092/2014 και 1146/2017 εγκύκλιους της Διοίκησης.

Επίσης, με τη διάταξη του άρθρου 31 παρ. 2 του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως αντικαταστάθηκε αρχικά με το άρθρο 2 υποπαρ. Δ1 παρ. 8β του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ. 94Α/14-08-2015) και στη συνέχεια με το άρθρο 11 παρ.6 του ν. 4484/2017 (ΦΕΚ. Α110/1.8.2017) και ισχύει, προβλέπεται το ακατάσχετο καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα για έναν και μοναδικό ατομικό ή κοινό λογαριασμό σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα για κάθε φυσικό πρόσωπο, μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ μηνιαίως. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία γνωστοποιείται από το φυσικό πρόσωπο ο μοναδικός ακατάσχετος τραπεζικός λογαριασμός (σχετ. ΠΟΛ. 1222/2015 & ΠΟΛ. 1182/2014).

Επιπροσθέτως, στη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του ν. 4314/23-12-2014 (ΦΕΚ. 265Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4712/29.07.2020 (ΦΕΚ Α'146) και ισχύει, ρητά ορίζεται ότι:

«Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, να υπόκεινται σε παρακράτηση και να συμψηφίζονται, με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία και καταβάλλονται με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Το συνολικό ποσό που κατάσχεται, παρακρατείται ή συμψηφίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του ποσού της τελικής πληρωμής. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου και αν η πληρωμή αφορά προκαταβολή, ενδιάμεση ή τελική πληρωμή.»

Τονίζεται ότι με την Ε. 2149/21-09-2020 εγκύκλιο της Α.Α.Δ.Ε. κοινοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, και η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 63 του ν. 4712/2020, (με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 32 του ν. 4314/2014 και ισχύει πλέον από 29-07-2020), πρωτίστως προς όλες τις Υπηρεσίες της για την ενημέρωσή τους και τις δικές τους περαιτέρω νόμιμες ενέργειες για την προστασία των δικαιούχων των συγκεκριμένων ενισχύσεων.

Ακολούθως στο άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (ΦΕΚ Α' 86/25.04.2020) περί Κύρωσης της από 30.3.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) και άλλες διατάξεις και ειδικότερα στο άρθρο τρίτο της εν λόγω Π.Ν.Π., το οποίο ρυθμίζει το «Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής», ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, δύνανται να χορηγείται ενίσχυση επιστρεπτέα, εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής».

2. Η ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην C(2020) 1863/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19» και κατόπιν έγκρισης σχετικού καθεστώτος ενίσχυσης από την Επιτροπή.

«Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (L 352/1) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.» (όπως το εδάφιο αυτό προστέθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13/4/2020 Π.Ν.Π., που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι δικαιούχοι, το ύψος της ενίσχυσης, οι προϋποθέσεις χορήγησης και επιστροφής της, η διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης, τα απαιτούμενα στοιχεία, ο τρόπος καταβολής και επιστροφής της ενίσχυσης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Η ενίσχυση με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής» είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.»

Ακολούθως στη διάταξη του άρθρου 222 ν. 4782/2021 (ΦΕΚ. Α36/09.03.2021) που αφορά το «Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση μφιστάμενων ΜμΕ

επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος» ορίζεται ότι:

«Για το χρονικό διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως όχι πέραν της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2021, η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος» δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στις δράσεις και την είσπραξη της ενίσχυσης.»

Επισημαίνεται ότι τα ακατάσχετα πρέπει να προβλέπονται από ρητή διάταξη νόμου, καθώς δυσχεραίνουν ουσιαστικά ή ακόμα και αποκλείουν την παροχή έννομης προστασίας στον δανειστή στο στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης. Τονίζεται δε ότι αρμόδιος φορέας για την πρόταση νομοθετικών ρυθμίσεων θέσπισης ακατάσχετων καθώς και, στη συνέχεια, για την υποχρέωση ενημέρωσης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων ή τυχόν άλλων εκκαθαριζουσών Υπηρεσιών για το ακατάσχετο αυτό, το οποίο σημειώνεται ότι ισχύει όχι μόνο έναντι του Δημοσίου αλλά και έναντι κάθε ιδιώτη δανειστή, είναι αποκλειστικά ο φορέας στο αντικείμενο των αρμοδιοτήτων του οποίου εμπίπτει κάθε φορά το ζήτημα που αφορά η ρύθμιση για το ακατάσχετο.

Επίσης, με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, οι οποίες εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου τεσσαρακοστού τετάρτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π), του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Π.Ν.Π., του άρθρου 11 της από 11.3.2020 Π.Ν.Π., της παραγράφου 3 του άρθρου εξηκοστού ογδόου της από 20.3.2020 Π.Ν.Π. καθώς και της παραγράφου 4 του άρθρου εικοστού τρίτου της από 14.3.2020 Π.Ν.Π., αναστέλλονται από 7.11.2020 έως και 16.3.2021, οι κατά τις κείμενες διατάξεις, διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών για όλους ανεξαιρέτως τους οφειλέτες.

Επιπλέον, στο πλαίσιο αντιμετώπισης του δεύτερου κύματος της πανδημίας εκδόθηκε η Απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών (Α.Υ.Ο.) υπ' αρ. Α. 1255/20.11.2020 (Β' 5223), με την οποία παρατείνονται μέχρι και 30.04.2021 οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα οφειλών από δηλώσεις ΦΠΑ με ποσό φόρου προς καταβολή (χρεωστικές) που λήγουν ή έληξαν από 01.11.2020 έως 30.11.2020 για τις επιχειρήσεις που σωρευτικά πληρούν τα οριζόμενα στην εν λόγω απόφαση κριτήρια, καθώς και οι Αποφάσεις Υφυπουργού Οικονομικών (Α.Υ.Ο.) υπ' αρ. Α. 1254/20.11.2020 (Β' 5223), Α. 1256/20.11.2020 (Β' 5206), Α. 1279/17.12.2020 (Β' 5638), Α. 1280/17.12.2020 (Β' 5639), Α.1014/25.01.2021 (Β' 286), Α. 1015/25.01.2021 (Β' 246), Α. 1028/15.02.2021 (Β' 726) και Α. 1029/15.02.2021 (Β' 617), με τις οποίες παρατείνεται η καταβολή της δόσης Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου 2020 και Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου 2021 ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα για τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους σε επιχειρήσεις που σωρευτικά πληρούν τα οριζόμενα στις εν λόγω αποφάσεις κριτήρια.

Επιπρόσθετα, επισημαίνονται οι ευνοϊκές διατάξεις των άρθρων 289-292 του ν. 4738/2020 (Α' 207), όπως ισχύουν, με τις οποίες δίνεται η δυνατότητα στους πληγέντες από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 νέας ρύθμισης οφειλών (έως και 24 μηνιαίες δόσεις), παράτασης καταβολής δόσεων ρυθμίσεων, επανένταξης σε απωλεσθείσες ρυθμίσεις (των άρθρων 1-17 του ν. 4321/2015, των άρθρων 98-109 του ν. 4611/2019 και του ν. 4469/2017), καθώς και η «παροχή δεύτερης

ευκαιρίας» σε όλους τους οφειλέτες για απωλεσθείσες φορολογικές ρυθμίσεις, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτουν οι εν λόγω διατάξεις.

Με την υπαγωγή των οφειλών σε ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής και για όσο χρονικό διάστημα τηρούνται οι όροι αυτών, αναστέλλεται κατά περίπτωση η λήψη των αναγκαστικών μέτρων ή η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης (έκδοση προγράμματος πλειστηριασμού) και λοιπών μέτρων επί κινητών και ακινήτων, εφόσον η εκτέλεση αφορά μόνο ρυθμισμένα χρέη. Ωστόσο, δεν προβλέπεται αναστολή των κατασχέσεων που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες κατάσχεσης, τα ποσά όμως που αποδίδονται από αυτές θα πιστώνονται σε δόση ή δόσεις της ρύθμισης, εφόσον καταβάλλονται εντός της προθεσμίας αυτών και δεν πιστώνονται σε άλλες ληξιπρόθεσμες μη ρυθμισμένες οφειλές.

Περαιτέρω, αποδεικτικό ενημερότητας ή βεβαίωση οφειλής κατά περίπτωση, χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α' - Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας- Κ.Φ.Δ.) και τα οριζόμενα στις κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ.1274/2013 και ΠΟΛ.1275/2013 (ΦΕΚ 3398 Β'), όπως ισχύουν (σχετ. εγκύκλιοι ΠΟΛ 1124/2014 και ΠΟΛ 1141/2016).

Στην περίπτωση που εκδίδεται αποδεικτικό ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων και ο φορολογούμενος έχει οφειλές που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, πέραν της προϋπόθεσης ενημερότητας του οφειλέτη σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής, τίθεται υποχρεωτικά και όρος παρακράτησης μέρους της εισπραττόμενης απαίτησης. Επιπλέον, σε περιπτώσεις που το αποδεικτικό ενημερότητας ζητείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης και έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί συμψηφισμού του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90-Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων- Κ.Ε.Δ.Ε.), συμψηφίζονται υποχρεωτικά όλες οι βεβαιωμένες οφειλές (σχετική και η εγκύκλιος ΠΟΛ 1022/2012).

Σημειώνεται ότι οποιαδήποτε παρέκκλιση από τις γενικές διατάξεις τόσο του συμψηφισμού (άρθρο 83 Κ.Ε.Δ.Ε.) , όπως ο χαρακτηρισμός των εν λόγω επιδοτήσεων ως ασυμψηφιστων, όσο και της υποχρεωτικής παρακράτησης επί αποδεικτικού ενημερότητας (άρθρο 12 ΚΦΔ) θα πρέπει να προβλέπεται ρητά από ειδική διάταξη νόμου, η οποία προωθείται από το Υπουργείο που είναι αρμόδιο για το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις συγκεκριμένες ενισχύσεις.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση του υφιστάμενου σχετικού θεσμικού πλαισίου εκφεύγει των αρμοδιοτήτων μας καθώς σχετίζεται με τη γενικότερη χάραξη φορολογικής πολιτικής και εξετάζεται αρμοδίως.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1) Γραφείο κ. Γενικής Διευθύντριας της Φορολογικής Διοίκησης
- 2) Διεύθυνση Εισπράξεων – Τμήματα Α', Β', Γραμματεία